

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy – Prawo własności przemysłowej</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Mariusz Jerzy Golecki, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Michał Kuliński, Wydział Własności Przemysłowej, Departament Innowacji i Polityki Przemysłowej, michal.kulinski@mrpit.gov.pl, nr tel. 22 411 95 04.</p>	<p>Data sporządzenia 25.04.2022</p> <p>Źródło: Inne Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju</p> <p>Nr w wykazie prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów: UD263</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Z aktualnych publikacji i opracowań danych statystycznych dotyczących korzystania z praw własności intelektualnej przez przedsiębiorców wynika, że w Rzeczypospolitej Polskiej podmioty gospodarcze jedynie w znikomym zakresie uczestniczą w obrocie prawami na dobrach niematerialnych przez komercyjne wykorzystanie patentów, wzorów użytkowych, praw ochronnych na znaki towarowe czy też praw z rejestracji wzorów przemysłowych (Chybowska, D., Chybowski, L., Souchkov, V. (2018). Is Poland an innovative country?. *Management Systems in Production Engineering*, 26(1), 35–41). Jednocześnie w opracowywanych wskaźnikach innowacyjności liczba zgłoszeń wynalazków i znaków towarowych jest wskazywana często jako jeden z głównych czynników wpływających na poziom innowacyjności, np. European Innovation Scoreboard Report, Bloomberg Innovation Index. Ochrona własności przemysłowej stanowi siłę napędową innowacji, niejednokrotnie będąc stymulatorem procesów innowacyjnych w gospodarce – w przedsiębiorstwach lub jednostkach naukowych. Dlatego też, coraz częściej wskazuje się na potrzebę zwiększania inwestycji w działalność innowacyjną, w szczególności działalność badawczo-rozwojową, tj. B + R, jak również konieczność strategicznego podejścia do zarządzania prawami własności intelektualnej. Efektywne i optymalne korzystanie z tego systemu osiąga się m. in. dzięki odpowiednim regulacjom prawnym, sprzyjającym szybkiemu uzyskiwaniu ochrony na rozwiązania innowacyjne. W konsekwencji prowadzi to do zwiększenia pewności obrotu gospodarczego.

Zjawisko to potwierdzają liczne badania i specjalistyczne publikacje dotyczące innowacyjności. Wcześniejsze próby ograniczenia barier regulacyjnych związanych z ochroną rozwiązań innowacyjnych nie przyniosły wystarczających rezultatów. Niepewność prawa i asymetria informacji na temat „reguł gry”, które mogą być wywołane zbyt złożonymi i/lub zbyt często (także częściowo) modyfikowanymi ramami prawnymi, mogą wpływać na działalność innowacyjną i korzystanie z praw własności intelektualnej (Lerner, J. (2009). The empirical impact of intellectual property rights on innovation: Puzzles and clues. *American Economic Review*, 99(2), 343–48; Bhattacharya, U., Hsu, P. H., Tian, X., & Xu, Y. (2017). What affects innovation more: Policy or policy uncertainty? *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 52(5), 1869–1901). Wyrównanie szans i całościowe podejście do zmian pomaga wszystkim podmiotom gospodarczym wdrażać innowacje oraz konkurować na równych zasadach, przyczyniając się w ten sposób do wspierania działalności innowacyjnej i przedsiębiorczości, w tym również mikro- i małych przedsiębiorstw.

Obowiązująca ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 324), zwana dalej „p.w.p.”, była nowelizowana już ponad 20-krotnie, przez co stała się nieczytelna zarówno dla użytkowników systemu ochrony własności przemysłowej, jak i potencjalnych podmiotów zainteresowanych uzyskaniem takiej ochrony. To z kolei wywołuje liczne wątpliwości interpretacyjne, co przekłada się na coraz większą niepewność prawną. Obecne przepisy p.w.p. nie pozwalają również na przeprowadzenie szybszej i odformalizowanej procedury, która będzie bardziej przyjazna dla przedsiębiorców, co jest szczególnie istotne w kontekście licznych negatywnych skutków panującej epidemii.

Na gruncie przepisów p.w.p. wciąż pozostają obszary, w których odpowiednie zmiany i dalsza harmonizacja z regulacjami unijnymi mogłaby mieć korzystny wpływ na konkurencyjność i wzrost gospodarczy. Obecny system prawny w zakresie własności przemysłowej również z trudem nadąża za wyzwaniem i potrzebami nowoczesnej i szybko rozwijającej się gospodarki. Dlatego też, należy zastąpić obecnie obowiązujące przepisy p.w.p. nową regulacją prawną.

W p.w.p., poza koniecznością uporządkowania i usystematyzowania całości regulacji w zakresie własności przemysłowej oraz wprowadzenia zmian o charakterze legislacyjnym, należy zwrócić również uwagę na najważniejsze

problemy wymagające podjęcia działań w poszczególnych jej obszarach:

- 1) w zakresie wynalazków – niektóre przepisy w dotychczasowym stanie prawnym wciąż budzą wątpliwości lub wywołują trudności interpretacyjne. Konieczne jest zatem uzupełnienie pojawiających się luk prawnych, w szczególności w ramach zgłoszenia wydzielonego. Ponadto obecny 9 miesięczny czas oczekiwania na sporządzenie przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej (UP RP) sprawozdania o stanie techniki może mieć znaczący wpływ na strategię dotyczącą tego zgłoszenia, np. w kwestii podjęcia decyzji o rozszerzeniu zgłoszenia na inne kraje. Warto również zauważyć, że niska liczba zgłoszeń może być spowodowana brakiem odpowiedniej instytucji prawnej pozwalającej na proste i szybkie dokonanie zgłoszenia wynalazków już na początkowym etapie ich tworzenia.

Istotne są także trudności w skutecznym stosowaniu przepisów dotyczących różnych praw własności przemysłowej z uwagi na ich umiejscowienie w różnych aktach prawnych – w tym m.in. odnosi się to do patentu europejskiego, uregulowanego w ustawie z dnia 14 marca 2003 r. o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2016 r. poz. 2);

- 2) w zakresie wzorów użytkowych – jednym z głównych problemów jest dość długi czas ich rozpatrywania. Zgłoszenia wzorów użytkowych są publikowane po upływie 18 miesięcy od daty zgłoszenia, a dla każdego zgłoszenia podlegającego ogłoszeniu jest sporządzane sprawozdanie o stanie techniki. Obecna procedura jest długotrwała, a średni czas rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych wynosi 20–24 miesiące (w 2020 r. było to 23,3 miesiąca), co jest niekorzystne z uwagi na fakt, że czas trwania ochrony wzoru użytkowego wynosi 10 lat od daty dokonania zgłoszenia;
- 3) w zakresie wzorów przemysłowych – widoczny jest brak spójności przepisów dotyczących wymogów formalnych zgłoszenia oraz możliwości zgłaszania odmian wzorów, co często skutkowało błędnymi zgłoszeniami i koniecznością wydzielania pojedynczych wzorów. Definicja wzoru przemysłowego nie jest też w pełni zharmonizowana z dyrektywą 98/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. w sprawie prawnej ochrony wzorów (Dz. Urz. UE L 298 z 28.10.1998, str. 28), zwana dalej „dyrektywą 98/71/WE”, a także warunków jego ochrony. Ponadto dostrzega się potrzebę dostosowania obecnych przepisów o wzorach przemysłowych do aktualnej sytuacji gospodarczej i postępującej cyfryzacji życia publicznego, która z kolei przyczynia się do powstawania nowego rodzaju wytworów nieobjętych obecnym systemem prawnym;
- 4) zauważalny jest również brak usystematyzowania przepisów w zakresie znaków towarowych z uwagi na częste nowelizacje p.w.p. oraz powielanie niektórych przepisów. Procedura udzielenia prawa ochronnego na znak towarowy powinna być bardziej elastyczna i dostosowana do szybko zmieniających się warunków gospodarczych. Ważnym czynnikiem jest czas rozpatrywania zgłoszenia, który obecnie jest wydłużony m.in. przez:
 - a) 3 miesięczny okres na wniesienie sprzeciwu,
 - b) każdorazowe wyznaczanie 2 miesięcznego okresu na polubowne załatwienie sprawy w przypadku wniesienia sprzeciwu,
 - c) udzielania prawa pod warunkiem wniesienia opłaty za ochronę.

Utrudnione jest również zgłaszanie znaku towarowego przez kilka działających wspólnie podmiotów, ponieważ wymaga każdorazowego przedstawienia regulaminu wspólnego prawa ochronnego, a w rezultacie znacząco wydłuża procedurę rejestracji tego znaku. Ponadto dopuszczalność zgłaszania opisowych znaków certyfikacyjnych rodzi problemy w obrocie gospodarczym z uwagi na nieograniczoną w czasie monopolizację nazw wskazujących na pochodzenie towaru z danego regionu geograficznego. W dotychczasowych przepisach p.w.p. jest widoczne również dublowanie regulacji dotyczących znaków międzynarodowych z przepisami międzynarodowymi – Porozumieniem madryckim o międzynarodowej rejestracji znaków z dnia 14 kwietnia 1891 r., zrewidowanym w Brukseli dnia 14 grudnia 1900 r., w Waszyngtonie dnia 2 czerwca 1911 r., w Hadze dnia 6 listopada 1925 r., w Londynie dnia 2 czerwca 1934 r., w Nicei dnia 15 czerwca 1957 r. i w Sztokholmie dnia 14 lipca 1967 r. oraz zmienione dnia 2 października 1979 r. (Dz. U. z 1993 r. poz. 514 oraz z 2003 r. poz. 129) i Protokołem do Porozumienia madryckiego o międzynarodowej rejestracji znaków, sporządzony w Madrycie dnia 27 czerwca 1898 r. (Dz. U. z 2003 r. poz. 129) oraz przepisami krajowymi dotyczącymi znaków towarowych;

- 5) obecne przepisy dotyczące oznaczeń geograficznych miały na celu przede wszystkim ochronę produktów rolno-spożywczych, przez co nie są one w pełni dostosowane do ochrony produktów nierolnych. Najlepszym odzwierciedleniem tych problemów jest znikome zainteresowanie ochroną tego rodzaju produktów. Pomimo, że obecnie obowiązujący system rejestracji istnieje od 2001 r., w UP RP nie dokonano żadnego

zgłoszenia oznaczenia geograficznego na produkt nierolny. Warto przy tym zauważyć, że obecnie produkty rolno-spożywcze są chronione wyłącznie na poziomie unijnym, stąd projektowana ustawa nie przewiduje regulacji prawnej dla tego rodzaju produktów;

- 6) w zakresie postępowania spornego głównym z pojawiających się problemów jest zbyt długi czas trwania postępowań w sprawach o unieważnienie praw wyłącznych, co wynika m.in. ze względu na obowiązek rozpatrywania tych spraw na rozprawie;
- 7) obecnie obowiązująca p.w.p. nie przewiduje alternatywnego sposobu rozwiązania sporu dostosowanego do przedmiotów własności przemysłowej, który pozwoliłby stronom na polubowne rozwiązanie tego sporu. Zawarte w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.) przepisy dotyczące mediacji wydają się nie odpowiadać potrzebom sporów z zakresu własności przemysłowej;
- 8) w praktyce obrotu gospodarczego często dochodzi do bezprawnego pozyskania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa. Brak jest obecnie prostych i niegenerujących wysokich kosztów narzędzi, które pozwalałyby na pozyskanie dowodu istnienia tajemnicy przedsiębiorstwa, który może być skutecznie wykorzystany w postępowaniu sądowym. Zabezpieczenie interesów dysponenta informacji technicznych i technologicznych jest związane m.in. z koniecznością udowodnienia potencjalnemu kontrahentowi, że w chwili rozpoczęcia negocjacji istnieje know-how o określonej i ustalonej treści;
- 9) zauważalne jest również, że dotychczasowy system opłat jest zbyt skomplikowany i restrykcyjny. Aktualnie jest pobierana odrębna opłata za zgłoszenia, publikację o udzielonym prawie wyłącznym oraz za ochronę, co skutkuje częstym stwierdzeniem wygaśnięcia decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego z uwagi na brak wniesienia opłaty za tę ochronę. Konieczne w tym zakresie wydaje się również doprecyzowanie kwestii zwolnienia z opłat oraz wprowadzenie przepisów mających na celu wyeliminowanie prowadzenia długich postępowań wyjaśniających.

Obecnie, przede wszystkim z uwagi na wprowadzony na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stan epidemii, zauważa się wzrost zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej. Z analizy wpływu zgłoszeń w latach poprzednich wynika natomiast, że większość zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej była dokonywana w postaci papierowej. Przyczyn takiego stanu rzeczy upatrywać można m. in. w niewielkiej różnicy pomiędzy wysokością opłat należnych za zgłoszenia dokonane w postaci elektronicznej w stosunku do zgłoszeń dokonywanych w postaci papierowej.

Widoczny jest ponadto brak rozwiązań zachęcających podmioty do zapewnienia kompleksowej ochrony wielu przedmiotów własności przemysłowej, co pozwoliłoby osiągnąć efekt synergii praw własności przemysłowej. Z informacji uzyskanych od polskich przedsiębiorców, projektantów oraz innowatorów wynika, że często z uwagi na zbyt wysokie opłaty, nie chronili oni znaków towarowych lub wzorów przemysłowych, bądź – również ze względów finansowych – chronili jedynie niewielką ich część.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę, że istotnym czynnikiem wpływającym na zainteresowanie systemem ochrony własności przemysłowej są opłaty, których rodzaj i wysokość zostaną określone w akcie wykonawczym, zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w projekcie ustawy;

- 10) w zakresie organizacji wewnętrznej UP RP, w szczególności w obszarze związanym z zatrudnieniem ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich, obowiązujące przepisy p.w.p. funkcjonują od lat w praktycznie niezmiennym kształcie. Część obowiązujących z powodzeniem w administracji publicznej rozwiązań i regulacji prawnych, m.in. z zakresu prawa pracy, nie dotyczy pracowników zatrudnionych na stanowiskach eksperckich. Inne, jeśli wynikają z przepisów p.w.p. – tylko częściowo regulują dane zagadnienie. Tymczasem otoczenie biznesowe urzędu i sama administracja publiczna zmieniają się i ulegają stałej profesjonalizacji. Dlatego też, niezwykle ważnym wyzwaniem, przed którym stoi dziś UP RP w kontekście wzrastającej interdyscyplinarności systemu własności przemysłowej, jest konieczność zapewnienia pracownikom właściwej ścieżki rozwoju zawodowego. Konieczne jest wobec tego zachowanie niezależności ekspertów przy jednoczesnym utrzymaniu wysokiej jakości ich pracy i odpowiedzialności za jej efekty.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rozwiązanie wyżej wskazanych problemów, a także zwiększenie poziomu innowacyjności polskiej gospodarki wymagają kompleksowego podejścia, w tym opracowania i wdrożenia skutecznych praktyk, rewizji istniejących i ulepszenia działań strategicznych oraz przyjęcia odpowiednich ram prawnych, aby pomóc polskim przedsiębiorcom coraz lepiej

wykorzystywać możliwości oferowane przez prawa własności intelektualnej. Efektem tego rodzaju działań byłoby zwiększenie poziomu innowacyjności polskich przedsiębiorców, a przez komercyjne wykorzystanie nowatorskich rozwiązań – skuteczniejsze kształtowanie w Rzeczypospolitej Polskiej modelu gospodarki opartej na wiedzy.

Przedmiotowy projekt w sposób kompleksowy wprowadza nową regulację w zakresie własności przemysłowej. Jest rozwiązaniem horyzontalnym, zwiększającym innowacyjność gospodarki, wpisującym się w ustalone w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju cele, pośród których jest m.in. zapewnienie optymalnego wykorzystania kapitału intelektualnego znajdującego się w posiadaniu Polaków w kraju i za granicą. Ujednolicenie i unowocześnienie całego prawa własności przemysłowej doprowadzi także do wzmocnienia otoczenia prawno-instytucjonalnego innowacyjnych przedsiębiorstw i ustanowi wydajny i skuteczny system ochrony praw własności przemysłowej.

Projekt ustawy wpisuje się również w opracowaną przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii Politykę Przemysłową, której głównymi założeniami są m.in. likwidowanie barier administracyjnych i prawnych oraz międzynarodowa promocja polskich rozwiązań technologicznych. Jako impuls do rozwoju gospodarki po panującej obecnie epidemii ma stanowić przyjęcie tarczy prawnej, której głównym celem będzie usuwanie barier administracyjnych, przyspieszenie terminów podejmowania decyzji i wprowadzenie działań na rzecz bardziej przyjaznego otoczenia prawno-instytucjonalnego dla biznesu. Ponadto w ramach tej Polityki jest planowane wykorzystanie instrumentu deregulacji mającego na celu zniwelowanie istniejących barier prawnych dla rozwoju przemysłu, co zostanie osiągnięte przez zmianę rodzaju opłat i ich ogólne obniżenie.

W związku z powyższym oraz z uwagi na dotychczasowe liczne nowelizacje, przewiduje się zastąpienie w całości obowiązujące przepisy p.w.p. nową regulacją prawną. W projekcie ustawy przyjęto nową systematykę oraz wprowadzono liczne zmiany o charakterze redakcyjnym. Projekt ustawy odstępuje również od wadliwej praktyki powielania bezpośrednio obowiązujących regulacji unijnych oraz międzynarodowych, w zakresie dodatkowych praw ochronnych oraz międzynarodowych znaków towarowych i wzorów przemysłowych.

Aby zapewnić wsparcie ekosystemu innowacji oraz ułatwić uzyskiwanie ochrony przedmiotów własności przemysłowej i zarządzanie prawami wyłącznymi, przyjęto nowe rozwiązania, które będą korzystne dla wzrostu i konkurencyjności polskich przedsiębiorców (w szczególności mikro-, małych i średnich). Mają one zachęcić do korzystania z ekosystemu innowacji i uczynić go bardziej przystępnym.

UP RP stoi na straży ochrony własności przemysłowej, w związku z czym stanowi istotny element gospodarki opartej na wiedzy. Bez odpowiedniego zabezpieczenia praw wyłącznych nie będzie efektywnej komercjalizacji, a tym samym sukcesu polskich przedsiębiorstw, które swoją przewagę konkurencyjną uzyskują dzięki innowacjom. Tym samym głównym celem projektowanych zmian jest zwiększenie przejrzystości i pewności prawnej oraz uproszczenie procedur, co przełoży się na większą liczbę zgłoszeń oraz skrócenie czasu rozpatrywania spraw.

W związku z przekrojowym charakterem projektu, poniżej określono najważniejsze zmiany w poszczególnych obszarach:

- 1) w zakresie wynalazków zmiany mają głównie charakter redakcyjny i usuwają wątpliwości interpretacyjne. Wprowadzenie zasadniczych zmian w obszarze ochrony patentowej nie jest zasadne z uwagi na okoliczność, że istota tych regulacji wynika z licznych umów międzynarodowych, których Rzeczypospolita Polska jest stroną (np. Konwencji o udzielaniu patentów europejskich (Konwencja o patencie europejskim), sporządzonej w Monachium dnia 5 października 1973 r., zmienionej aktem zmieniającym artykuł 63 Konwencji z dnia 17 grudnia 1991 r. oraz decyzjami Rady Administracyjnej Europejskiej Organizacji Patentowej z dnia 21 grudnia 1978 r. 13 grudnia 1994 r. 20 października 1995 r., 5 grudnia 1996 r. oraz 10 grudnia 1998 r. wraz z Protokołami stanowiącymi jej integralną część (Dz. U. z 2004 r. poz. 737, z późn. zm.)).

Projekt ustawy reguluje kwestię dokonywania zgłoszeń wynalazków – wymienia niezbędne elementy zgłoszenia oraz wskazuje, w jaki sposób należy redagować opis zgłoszeniowy obejmujący opis wynalazku, zastrzeżenia patentowe i rysunki. Wyeliminowano dotychczasowe zastrzeżenia co do interpretacji niektórych przepisów prawnych. Wśród najważniejszych zmian należy wymienić kwestie tzw. zgłoszeń wydzielonych, zaskarżalności postanowień, sprawozdania ze stanu techniki oraz wydawania decyzji kończących postępowanie.

Istotną zmianą w stosunku do dotychczasowych przepisów p.w.p. jest również skrócenie z 9 miesięcy do 6 miesięcy okresu, w którym UP RP jest obowiązany sporządzić sprawozdanie ze światowego stanu techniki. Skrócenie tego okresu pozwoli zgłaszającym na szybsze podejmowanie decyzji w sprawie uzyskania ochrony patentowej.

Projekt ustawy wprowadza również nową instytucję wstępnego zgłoszenia wynalazku (WZW). Wprowadzona

regulacja stwarza możliwość zastrzeżenia daty pierwszeństwa zgłoszenia wynalazku po dokonaniu uproszczonego zgłoszenia bez ryzyka utraty przez nie cech nowości. Wstępne zgłoszenie wynalazku będzie mogło być dokonane w celu zastrzeżenia pierwszeństwa do uzyskania patentu. Projekt ustawy zakłada maksymalne uproszczenie procedury m.in. przez brak wymogu składania zastrzeżeń patentowych. Należy w tym miejscu zauważyć, że tego rodzaju zgłoszenie nie będzie podlegało publikacji, w związku z powyższym zgłaszający zawsze będzie miał możliwość dokonania kolejnego WZW, np. w przypadku konieczności zmodyfikowania wynalazku objętego wstępnym zgłoszeniem albo w sytuacji przesłania do UP RP niekompletnego zgłoszenia. Takie rozwiązanie jest szczególnie korzystne dla innowatorów, którzy nie mają czasu i środków finansowych na złożenie wniosku spełniającego wszystkie wymogi formalne. Dzięki projektowanemu rozwiązaniu będą oni w stanie przy stosunkowo niewielkich kosztach zabezpieczyć swoje prawa. Prostsza procedura, niskie koszty zgłoszenia oraz aspekty marketingowe mogą stanowić zachętę dla wielu podmiotów, dla których do tej pory procedura patentowa wydawała się zbyt skomplikowana. W konsekwencji takie rozwiązanie powinno się przyczynić do zwiększenia liczby zgłoszeń i rozwoju innowacyjności w kraju.

W zakresie patentu europejskiego proponowane rozwiązania stanowią odzwierciedlenie tych, które wynikają z ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o dokonywaniu europejskich zgłoszeń patentowych oraz skutkach patentu europejskiego w Rzeczypospolitej Polskiej. Całość podstawowych przepisów dotyczących praw własności przemysłowej została uregulowana w jednym akcie prawnym oraz usystematyzowana i ujednolicona w zakresie przepisów wspólnych. Wprowadzono nieznaczne zmiany, w szczególności doprecyzowujące kwestie proceduralne związane z wezwaniem o uzupełnienie braków formalnych i wydawaniem postanowienia dotyczącego uchybienia terminu;

- 2) w zakresie wzorów użytkowych konieczne jest usprawnienie i przyspieszenie postępowania zgłoszeniowego. Jedną z istotnych zmian przedmiotowego projektu zakłada zastąpienie obecnego systemu badawczego systemem rejestrowym, przy jednoczesnym maksymalnym zapewnieniu pewności obrotu prawnego. Pozwoli to na szybsze rozpatrywanie zgłoszeń i skrócenie tego czasu ze średnio 24 miesięcy do ok. 12 miesięcy. Decyzja o udzieleniu prawa z rejestracji wzoru użytkowego będzie wydawana bowiem po sprawdzeniu, czy zgłoszenie spełnia wymogi formalne. Krótszy czas rozpatrywania przyczyni się również do zwiększenia liczby zgłoszeń oraz do maksymalizacji potencjalnych korzyści ekonomicznych dla zainteresowanych, w szczególności przedsiębiorców, wykorzystujących w swojej działalności ten przedmiot własności przemysłowej.

Projekt ustawy odstępuje od zasady sporządzania sprawozdania o stanie techniki dla każdego zgłoszenia wzoru użytkowego. Niemniej na każdym etapie postępowania zgłaszający będzie mógł złożyć wniosek o sporządzenie sprawozdania o stanie techniki, jeśli uiszczy odpowiednią opłatę.

Wprowadza się również możliwość złożenia sprzeciwu wobec prawomocnej decyzji o udzieleniu prawa z rejestracji wzoru użytkowego. Sprzeciw będzie mógł zostać wniesiony w terminie 2 miesięcy od publikacji informacji o udzieleniu prawa z rejestracji. W projekcie ustawy przewidziano również szereg zmian w stosunku do obowiązującej p.w.p., mających na celu doprecyzowanie i wyeliminowanie pojawiających się wątpliwości interpretacyjnych przy stosowaniu tych przepisów.

W przeciwieństwie do wynalazków, nie istnieją przepisy międzynarodowe lub unijne, które regulowałyby kwestie zgłaszania i rozpatrywania wzorów użytkowych. Pozwoliło to na opracowanie rozwiązania umożliwiającego szybkie i wydajne rozpatrywanie zgłoszeń;

- 3) przepisy dotyczące dodatkowych praw ochronnych oraz topografii układów scalonych co do ich istoty zostają przeniesione do projektu ustawy w niemal niezmienionej wersji. Zmiany wynikają z konieczności zachowania poprawności legislacyjnej, jak również poprawności redakcyjnej i językowej, tak aby można było dostosować te kategorie praw wyłącznych do całości projektowanej ustawy;
- 4) w zakresie wzorów przemysłowych zmieniono definicję wzoru przemysłowego oraz warunki ochrony w ten sposób, aby rozwiązania krajowe były w pełni zharmonizowane z dyrektywą 98/71/WE. Usystematyzowano również przepisy p.w.p. dotyczące prawa z rejestracji wzorów przemysłowych i wyłączeń z ochrony. Ponadto konstrukcja czasowości prawa została ukształtowana podobnie jak w przypadku wzorów wspólnotowych zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych (Dz. Urz. UE L 2002 z 5.1.2002, str. 1, z późn. zm.). Należy jednocześnie zauważyć, że przewidziany obecnie, wyłącznie dla znaków towarowych, obowiązek powiadamiania przez UP RP o zbliżającym się upływie okresu ochronnego został również zastosowany w odniesieniu do wzorów przemysłowych. Projekt ustawy przewiduje ponadto regulacje mające na celu ułatwienie zgłoszeń uwzględniających nowe technologie, jak grafikę 3D czy wirtualną rzeczywistość, odpowiadając tym samym na wyzwania, które stawia nowoczesna gospodarka. Wprowadzono także

ułatwienie dla zgłaszających w postaci możliwości dokonywania zgłoszeń zbiorowych;

- 5) w zakresie znaków towarowych projekt ustawy wprowadza wyraźny podział na przepisy materialne i proceduralne. Połączono wymogi formalne dotyczące zgłoszenia i rozpatrywania zgłoszenia znaku towarowego w jeden rozdział. Wyjątek przewidziano dla wspólnych znaków towarowych i znaków towarowych gwarancyjnych, gdzie przepisy materialne i proceduralne są zgrupowane w jednym rozdziale, bowiem co do tych znaków uchybienia dotyczące regulaminu, zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2436 z 16 grudnia 2015 r. mającej na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do znaków towarowych (Dz. Urz. UE L 336 z 23.12.2015, str. 1, z późn. zm.), zwaną dalej „dyrektywą 2015/2436”, mają bezpośrednie skutki w zakresie prawa materialnego.

Najistotniejsze zmiany, które mają na celu przyspieszenie postępowania w sprawie udzielenia prawa ochronnego, w zakresie znaków towarowych obejmują: podawanie do publicznej wiadomości wszelkich publikacji na etapie zgłoszenia znaku na stronie internetowej UP RP, zastąpienie dotychczasowej instytucji sprzeciwu instytucją opozycji, skrócenie okresu na jej wniesienie do 2 miesięcy od daty publikacji informacji o zgłoszeniu, zrezygnowanie z dotychczasowego obligatoryjnego 2 miesięcznego okresu ugodowego dla stron w toku postępowania w sprawie wniesienia opozycji, a także zniesienie instytucji wspólnego prawa ochronnego, co przyspieszy procedowanie znaków towarowych i będzie zgodne z zasadą swobody umów, gdzie to od woli stron będzie zależało ukształtowanie stosunku prawnego je łączącego.

Wśród pozostałych zmian w zakresie znaków towarowych należy wskazać również na wyłączenie możliwości rejestracji opisowych znaków certyfikacyjnych, które składały się wyłącznie z nazwy geograficznej, co wyeliminuje możliwość monopolizowania oznaczeń nieposiadających zdolności odróżniającej. Ponadto zrezygnowano z uregulowania w odrębnym rozdziale procedury dotyczącej znaków międzynarodowych. Zasady procedowania tych znaków wynikają bezpośrednio z przepisów międzynarodowych, które ulegają zmianom – zastosowanie wprost tych przepisów eliminuje potrzebę każdorazowej nowelizacji przepisów krajowych;

- 6) w celu zachęcenia producentów do zgłaszania oznaczeń geograficznych, projekt ustawy przewiduje nową procedurę rejestracji tych praw. Wprowadzone przepisy odnoszące się do oznaczeń geograficznych dotyczą jedynie produktów nierolnych, niemniej ich konstrukcja została oparta na rozwiązaniach przyjętych na poziomie unijnym dla oznaczeń geograficznych na produkty rolne. Zakres ochrony przyznanej na nierolne oznaczenia geograficzne ma szczególne znaczenie dla krajowych tradycyjnych wyrobów rzemieślniczych. Ochrona oznaczeń geograficznych jest istotna dla podniesienia renomy i utrzymania jakości tych produktów. Przyjęte rozwiązania mają na celu zachęcenie producentów do ochrony tego rodzaju produktów, co pomoże im również skuteczniej egzekwować swoje prawa i walczyć z imitacjami. Z punktu widzenia producentów pozytywny wpływ ochrony oznaczeń geograficznych jest widoczny przez większą rozpoznawalność produktu i regionu, przynosząc korzyści nie tylko producentom, ale również branżom pokrewnym, jak np. turystyka. Ponadto przedkłada się to bezpośrednio i pośrednio na lokalny rynek pracy, możliwość pobierania większych opłat za chronione produkty, a także większy prestiż tych regionów i ich rozpoznawalność w kraju i za granicą, co w konsekwencji może przełożyć się na większą innowacyjność.

Jedną ze zmian, którą przewiduje projekt ustawy jest ustanowienie Rady do Spraw Regionalnych Nazw Produktów Nierolnych powoływanej przez Prezesa UP RP, analogicznie jak w przypadku Rady do Spraw Tradycyjnych i Regionalnych Nazw Produktów Rolnych i Środków Spożywczych istniejącej przy ministrze właściwym do spraw rolnictwa i rozwoju wsi. Nowa Rada ma głównie za zadanie ocenę jakości zgłaszanych oznaczeń geograficznych na produkty nierolne;

- 7) przewiduje się, że zmianie ulegnie również sposób procedowania w sprawach rozpatrywanych w trybie postępowania spornego. Projekt ustawy przewiduje, że działający w trybie postępowania spornego UP RP będzie orzekał na posiedzeniach niejawnych. Rozprawy będą odbywać się jedynie wówczas, gdy przyczyni się to do przyspieszenia postępowania lub pozwoli na bardziej efektywne wyjaśnienie sprawy. O wyznaczenie rozprawy będzie mogła wnioskować również strona. W ten sposób znacząco skróci się czas trwania postępowania spornego. Przewiduje się również możliwość przeprowadzania rozpraw na odległość (zdalnie) oraz sporządzania protokołu w postaci elektronicznej z rozpraw;
- 8) w celu zapewnienia stronom skutecznego alternatywnego sposobu rozwiązania sporu dostosowanego do przedmiotów własności przemysłowej, projekt ustawy przewiduje wprowadzenie regulacji dotyczącej możliwości prowadzenia koncyliacji. Zgodnie z wprowadzoną regulacją koncyliacja przed UP RP jest dobrowolna i przeprowadzana na wniosek stron. Celem koncyliacji jest wyjaśnienie i rozważenie okoliczności faktycznych i prawnych sprawy oraz uzgodnienie porozumienia rozwiązującego spór między stronami.

Koncyliator, jako osoba zewnętrzna w stosunku do UP RP i stron, powinien się kierować zasadami bezstronności i neutralności oraz potrzebą zapewnienia sprawności i szybkości postępowania. Postępowanie koncyliacyjne jest w swoim założeniu odformalizowane, krótkie i wiąże się z niskimi kosztami. Proponowane regulacje pozwalają na elastyczne prowadzenie postępowania koncyliacyjnego. Pomimo że proponowana instytucja będzie nowym sposobem na rozwiązywanie sporu przed UP RP, jest ona wzorowana na postępowaniu koncyliacyjnym prowadzonym przez Koncyliatorów Stałych Sądu Polubownego przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej;

- 9) w celu rozwiązania problemu bezprawnego pozyskiwania informacji, projekt przewiduje wprowadzenie tzw. depozytu. Proponowane rozwiązanie koresponduje z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/943 z 8 czerwca 2016 r. w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic przedsiębiorstwa) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem (Dz. Urz. UE L 157 z 15.6.2016, str. 1). Depozyt, zawierający informacje techniczne i technologiczne stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa, może ułatwić przeprowadzenie dowodu na okoliczność pierwszeństwa istnienia informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa i na okoliczność treści (przedmiotu) tej informacji.

Depozyt może być również przydatny w postępowaniach sądowych toczących się na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2020 r. poz. 1913, z późn. zm.), zwanej dalej „uznk”, w których są ustalane okoliczności dotyczące bezprawnego pozyskania informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa, w szczególności gdy następuje to bez zgody uprawnionego do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi i wynika z nieuprawnionego dostępu, przywłaszczenia lub kopiowania dokumentów. Należy ponadto wskazać, że w postępowaniach sądowych, które mają za przedmiot roszczenia na podstawie uznk, praktyczną trudnością jest sposób zachowania poufności informacji. W przepisach postępowania cywilnego brak jest bowiem skutecznych rozwiązań, które pozwalają zachować poufność informacji – nie ujawniając jej stronie przeciwnej – a umożliwiając dostęp do tych informacji wyłącznie dla sądu. Powyższy deficyt normatywny, zgodnie z przepisami dyrektywy nakazującej zapewnienie ochrony tajemnicy przedsiębiorstwa, mógłby zostać częściowo rozwiązany za pomocą wprowadzenia depozytu informacji technicznych i technologicznych prowadzonego przez UP RP;

- 10) projekt ustawy przewiduje również dostosowanie regulacji w zakresie struktury pobierania opłat i prowadzenia rejestrów. Usystematyzowano w tym zakresie przepisy i doprecyzowano wątpliwości co do wysokości i uprawnień do wniesienia opłat. Zlikwidowano wielość pobieranych opłat oraz zrezygnowano z obowiązującego dotychczas sposobu wydawania decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego pod warunkiem uiszczenia opłaty za ochronę.

Wprowadzono mniej restrykcyjne zasady w zakresie skutku braku uiszczenia opłaty okresowej za ochronę. Wzruszenie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie prawa wyłącznego z powodu nieuiszczenia opłaty okresowej w przewidzianym terminie będzie wymagało złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym strona uprawdopodobni brak winy w uchybieniu terminu i jednocześnie uiszczy zaległą opłatę powiększoną o 30%. Proponowane rozwiązanie jest zgodne z postanowieniami Aktu Sztokholmskiego zmieniającego Konwencję paryską, o ochronie własności przemysłowej z 20 marca 1883 r. zmienioną w Brukseli 14 grudnia 1900 r., w Waszyngtonie 2 czerwca 1911 r., w Hadze 6 listopada 1925 r., w Londynie 2 czerwca 1934 r., w Lizbonie dnia 31 października 1958 r., sporządzony w Sztokholmie dnia 14 lipca 1967 r. (Dz. U. z 1975 r. poz. 51), zwany dalej „aktem Sztokholmskim zmieniającym Konwencję paryską”, który w art. 5bis ust. 1 obliguje państwa – członków do przyznania dodatkowego, co najmniej 6miesięcznego terminu na uiszczenie opłat przewidzianych dla utrzymania w mocy praw własności przemysłowej, a w ust. 2 tego przepisu pozostawia w gestii tych państw decyzję o możliwości przywrócenia patentów na wynalazki, które wygasły wskutek nieuiszczenia opłat.

Projekt ustawy uzupełnia również dotychczasowe luki w przepisach pozwalając UP RP m.in. na prowadzenie postępowania wyjaśniającego w sytuacjach, kiedy np. zakres żądanego przedłużenia nie jest jednoznaczny. Doprecyzowano także warunki wydania decyzji o udzieleniu praw wyłącznych i ich odmowie. Projektowane zmiany mają na celu skrócenie czasu prowadzenia postępowania wyjaśniającego, co przełoży się na ogólne przyspieszenie rozpatrywania spraw w zakresie własności przemysłowej.

W zakresie dostosowania rodzajów opłat i ich wysokości zostanie wprowadzona regulacja na poziomie rozporządzenia, zgodnie z upoważnieniem ustawowym zawartym w projekcie ustawy. Proponowane zmiany zmierzają przede wszystkim do zwiększenia liczby zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej, w tym w szczególności zgłoszeń dokonanych w postaci elektronicznej. W konsekwencji wprowadzonych zmian zwiększy się atrakcyjność krajowego systemu ochrony własności przemysłowej, a ustalona wysokość opłat będzie

stanowiła zachętę dla zgłaszających do uzyskiwania ochrony prawnej możliwie największej liczby innowacyjnych rozwiązań. Korzystanie, zwłaszcza przez przedsiębiorców, z praw własności przemysłowej umożliwi także skuteczne i wydajne budowanie ich przewagi konkurencyjnej na rynku.

Projekt wprowadza również nowe rozwiązanie tzw. IP COMBO. Rozwiązanie to przewiduje, że w przypadku dokonania w okresie 3 miesięcy zgłoszenia co najmniej trzech różnych przedmiotów własności przemysłowej, opłata za zgłoszenie każdego z nich może zostać obniżona o 30%. Projektowane rozwiązanie oferuje większe wsparcie dla innowatorów, którzy są na etapie budowy swojego portfolio praw własności intelektualnej i zmierzają do ich komercjalizacji;

- 11) w celu zapewnienia właściwej ścieżki rozwoju zawodowego dla asesorów i aplikantów eksperckich, zmieniono również przepisy odnoszące się do ich szkolenia, a także wprowadzono system okresowych ocen w trakcie trwania aplikacji i asesury.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

W wielu przypadkach zmiany zaproponowane w projekcie ustawy stanowią wprost dostosowanie przepisów do obowiązujących regulacji na poziomie unijnym lub międzynarodowym. Poniżej przedstawiono analizę rozwiązania problemów w innych krajach dla poszczególnych obszarów projektowanej ustawy:

- 1) w zakresie wynalazków projektowane zmiany są zgodne z regulacjami zawartymi w Konwencji o patencie europejskim oraz zbieżne z regulacjami obowiązującymi w większości państw, w których obowiązuje system badawczy. W kontekście jednej z istotniejszych zmian, tj. skrócenia czasu na sporządzenie raportu ze stanu techniki do 6 miesięcy, należy wskazać, że w wielu państwach europejskich (jak np. Wielka Brytania, Niemcy, Węgry) sprawozdanie z poszukiwania wykonuje się na wniosek zgłaszającego i po uiszczeniu odpowiedniej opłaty. W Europejskim Urzędzie Patentowym, dalej jako „EPO”, zgodnie z Konwencją o patencie europejskim, do każdego europejskiego zgłoszenia patentowego sporządza się sprawozdanie z poszukiwań zazwyczaj w terminie 5 miesięcy od zgłoszenia.

Instytucja wstępnego zgłoszenia wynalazku (WZW) obowiązuje w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej i Austrii, a także została wprowadzona w niektórych państwach członkowskich Unii Europejskiej (np. w Portugalii, Francji). WZW to zgłoszenie wynalazku, które ma na celu zachowanie daty pierwszeństwa ze zgłoszenia tymczasowego, która jest tożsama z datą dokonania tego wstępnego zgłoszenia, przy niskich kosztach i mniejszych wymaganiach formalnych. WZW zasadniczo przedłuża okres na złożenie „właściwego” zgłoszenia wynalazku o 1 rok. W ten sposób WZW zapewnia wnioskodawcy m.in. dodatkowy rok na przeprowadzanie doświadczeń, udoskonalenie wynalazku, znalezienie wsparcia finansowego, określenie potencjału sprzedaży, znalezienie podmiotów zainteresowanych uzyskaniem licencji. Elementy formalne różnią się pomiędzy państwami, ale cel instytucji wstępnego zgłoszenia wynalazku pozostaje ten sam, tj. zachowanie daty pierwszeństwa ze zgłoszenia tymczasowego, przy możliwości udoskonalania wynalazku lub poszukiwania wsparcia finansowego i ustalenia potencjału komercjalizacji wynalazku. Państwa, jak Stany Zjednoczone, Francja oraz Portugalia wdrożyły w tym zakresie specjalne regulacje na poziomie ustawy, natomiast Austria przewidziała to rozwiązanie w formie składania wniosku, który to został opisany szczegółowo w wytycznych austriackiego urzędu ds. własności przemysłowej;

- 2) odnośnie wzorów użytkowych, główna zmiana, tj. przejście z systemu badawczego na rejestrowy, jest wzorowana przede wszystkim na systemie niemieckim, choć podobne rozwiązanie przyjęto również w Austrii. Przy porównywaniu różnych systemów ochrony wzorów użytkowych w Unii Europejskiej, zwrócono uwagę na najbardziej innowacyjne gospodarki Europy. Gospodarka niemiecka to największa gospodarka Europy oraz czwarta co do wielkości na świecie, a jej PKB wykazuje stabilną tendencję wzrostową (*Polska Agencja Inwestycji i Handlu S.A., Niemcy - Przewodnik po rynku, Warszawa 2018*). To także bardzo silny przemysł chemiczny, medyczny, farmaceutyczny oraz spożywczy, gdzie w przeważającej mierze występują małe i średnie przedsiębiorstwa. W 2017 r. Niemcy zajmowały 2 miejsce na świecie pod względem liczby zgłoszeń wzorów użytkowych (źródło: statystyki Światowej Organizacji Własności Intelektualnej, WIPO).

Zgodnie z prawem niemieckim, wzór użytkowy to prawo własności intelektualnej, które nie podlega badaniu. Procedura rejestracji nie bada nowości i przemysłowego zastosowania. Ważną częścią niemieckiego systemu ochrony wzoru użytkowego jest zatem sprawozdanie z poszukiwania. Za opłatą w wysokości 250 euro można złożyć wniosek do Niemieckiego Urzędu ds. Patentów i Znaków Towarowych (DPMA) o przeprowadzenie poszukiwania i sporządzenie raportu ze stanu techniki. Raport zawiera listę publikacji i dokumenty, które należy wziąć pod uwagę przy ocenie możliwości złożenia wniosku o rejestrację wzoru użytkowego. Rejestracji wzoru użytkowego można dokonać w ciągu kilku miesięcy.

Z raportu rocznego wynika, że w 2019 r. do DPMA wpłynęło 11 668 zgłoszeń o rejestrację wzoru użytkowego, natomiast wniosków o sporządzenie raportu było 1 889, co stanowi 16 % wszystkich zgłoszeń. W 2018 r. natomiast wpłynęło 12 307 zgłoszeń, oraz 1984 wniosków o sporządzenie raportu. Warto przy tym zauważyć, że liczba wniosków o unieważnienie wynosiła 98 w 2019 r. i 97 w 2018 r.

W Austrii z kolei, po spełnieniu wymogów formalnych, jest sporządzane sprawozdanie o stanie techniki. Pomimo negatywnego raportu, zgłaszający może nadal zarejestrować wzór użytkowy po uiszczeniu opłaty rejestracyjnej. Zastrzeżenia, które określają zakres ochrony, można jednak zmieniać i modyfikować po otrzymaniu raportu o stanie techniki, z wyjątkiem przypadku rejestracji przyspieszonej, w której sprawozdanie pojawia się po rejestracji. Rejestracja trwa średnio 11 miesięcy. Jednak za dodatkową opłatą można złożyć wniosek o przyspieszoną rejestrację. W takim przypadku zgłoszenie zostaje zarejestrowane niezwłocznie po stwierdzeniu jego zgodności z prawem i opublikowaniu specyfikacji wzoru użytkowego;

- 3) dodatkowe prawa ochronne podlegają w Rzeczypospolitej Polskiej ochronie na podstawie dwóch rozporządzeń Parlamentu Europejskiego:
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 469/2009 z dnia 6 maja 2009 r. dotyczące dodatkowego świadectwa ochronnego dla produktów leczniczych (Dz. Urz. UE L 152 z 16.6.2009, str. 1, z późn. zm.);
 - rozporządzenie (WE) nr 4610/96 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 lipca 1996 r. dotyczące stworzenia dodatkowego świadectwa ochronnego dla środków ochrony roślin (Dz. Urz. UE L 198 z 8.8.1996, str. 30, z późn. zm.).

Z kolei na mocy rozporządzenia (WE) nr 1901/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie produktów leczniczych stosowanych w pediatrii oraz zmieniającym rozporządzenie (EWG) nr 1768/92, dyrektywę 2001/20/WE, dyrektywę 2001/83/WE i rozporządzenie (WE) nr 726/2004 (Dz. Urz. UE L 378 z 27.12.2006, str. 1) są przedłużane dodatkowe prawa ochronne na produkty lecznicze stosowane w pediatrii. Przepisy powyższych rozporządzeń mają moc bezpośrednio obowiązującą na terenie państw członkowskich Unii Europejskiej i w związku z powyższym do nowej ustawy nie zostały przeniesione regulacje wprost wynikające z rozporządzeń, aby uniknąć powielania przepisów. W projekcie ustawy znalazły się wyłącznie kwestie, które nie zostały uregulowane w powyższych rozporządzeniach.

Przepisy odnoszące się do topografii układów scalonych są zgodne z Traktatem Waszyngtońskim o własności intelektualnej w odniesieniu do układów scalonych (IPIC), który został przyjęty przez państwa członkowskie WIPO w 1989 r. Pomimo że Traktat Waszyngtoński nie wszedł w życie, to jego materialne postanowienia zostały w dużym stopniu włączone przez odniesienie do Porozumienia w sprawie handlowych aspektów prawa własności intelektualnej (Dz. Urz. UE L 336 z 23.12.1994, str. 214) (umowa TRIPS). Ponadto, regulacja dot. topografii stanowi implementacji dyrektywy Rady z dnia 16 grudnia 1986 r. w sprawie ochrony prawnej topografii produktów półprzewodnikowych (Dz. Urz. UE L 24 z 27.1.1998, str. 36);

- 4) w zakresie wzorów przemysłowych projekt ustawy dostosowuje przepisy do dyrektywy 98/71/WE. Niektóre zmiany opierają się również na rozwiązaniach występujących w rozporządzeniu Rady (WE) nr 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych;
- 5) w zakresie znaków towarowych projekt ustawy powtarza rozwiązania prawne przewidziane w dyrektywie 2015/2436 – m.in. definicję znaku towarowego, przesłanki bezwzględne i względne do udzielenia prawa ochronnego, instytucję znaków kolektywnych.

Wprowadzenie możliwości w miejsce dotychczasowego obowiązku, wyznaczenia terminu na ugodowe rozstrzygnięcie sporu pozostaje w zgodzie z przepisami dyrektywy 2015/2436 (art. 43 ust. 3), która nakłada na państwa członkowskie Unii Europejskiej obowiązek zapewnienia na wniosek stron w ramach postępowania w sprawie sprzeciwu/opozycji, co najmniej 2 miesięcznego terminu na polubowne rozstrzygnięcie sporu, jednocześnie przyjmując rozwiązanie obowiązujące przed Urzędem Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO). W projektowanych przepisach ustawy zrezygnowano także z możliwości przedłużenia 2 miesięcznego terminu na polubowne rozstrzygnięcie sporu, ze względu na możliwość zastosowania w każdym stadium przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego dotyczących zawieszenia postępowania na wniosek stron w przypadku tych postępowań, w których strony potrzebują więcej czasu na uzgodnienie stanowiska.

Warto przy tym podkreślić, że system sprzeciwowy występuje w większości państw członkowskich Unii Europejskiej oraz EUIPO, a czas na wniesienie sprzeciwu wynosi 3 miesiące od daty publikacji ogłoszenia o zgłoszeniu znaku towarowego. Średni czas rejestracji unijnego znaku towarowego w EUIPO wynosi ok. 4-5

miesiący.

Ponadto, zarówno w EUIPO, jak i w większości państw członkowskich Unii Europejskiej, nie występuje instytucja wspólnego prawa ochronnego. Dyrektywa 2015/2436 również nie przewiduje takiej kategorii prawa, a wręcz wymienia konkretne kategorie praw dot. znaków towarowych;

- 6) obecnie tylko niektóre państwa członkowskie Unii Europejskiej posiadają przepisy mające na celu zapewnienie ochrony oznaczeń geograficznych w odniesieniu do produktów nierolnych (takich jak rękodzieło). Z badania przeprowadzonego przez Insight Consulting z dnia 18 lutego 2013 r. wynika, że z 31 państw europejskich, tylko 14 posiada krajowe regulacje prawne zapewniające ochronę oznaczeniom geograficznym na produkty nierolne, a 7 państw wdrożyło szczególne regulacje dot. konkretnego sektora produktów lub danego produktu (*oriGIn, Insight Consulting and REDD, Study on geographical indications protection for non-agricultural products in the internal market, prepared on behalf of the European Commission, 2013*).

Na szczeblu Unii Europejskiej nie istnieje żaden jednolity mechanizm ochrony takich nierolnych oznaczeń geograficznych, które często stanowią istotny element tożsamości lokalnej i kulturowej, przyciągają turystów, podtrzymują wyjątkowe umiejętności i przyczyniają się do tworzenia miejsc pracy. Z ostatnio opublikowanych raportów (*Komisja Europejska, 2020 KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Pełne wykorzystanie potencjału innowacyjnego UE, European Commission, 20/02/2020, Study: Economic aspects of geographical indication protection at EU level for non-agricultural products*) wynika, że zharmonizowany system dotyczący produktów nierolnych byłby korzystny dla unijnej gospodarki. Zapewniłby on konsumentom lepszą znajomość oznaczeń tych produktów. Pomógłby on producentom utrzymać konkurencyjność i współpracować na niszowych rynkach oraz pobudziłby regiony najslabiej rozwinięte. Należy jednak zauważyć, iż jednym z negatywnych skutków wprowadzenia takiej ochrony będzie prawdopodobnie zwiększenie ceny produktów oryginalnych oraz ponoszenie większych nakładów inwestycyjnych i finansowych przez producentów w celu zagwarantowania ich wysokiej jakości;

- 7) za rezygnacją z przeprowadzania rozpraw w ramach postępowania spornego przemawiają względy ekonomiki procesowej, którą przyjął m.in. EUIPO. Pod wieloma względami postępowania w sprawie unieważnienia lub stwierdzenia wygaśnięcia danego prawa są prowadzone zgodnie z takimi samymi lub analogicznymi procedurami, jak postępowania sprzeciwowe. EUIPO decyduje się na przesłuchania tylko w wyjątkowych przypadkach, w szczególności ze względu na kłopotliwy charakter procedury, mogącej wydłużyć postępowanie, oraz ze względu na jej koszt, który musi ponieść przegrana strona postępowania *inter partes*, a w niektórych przypadkach obie strony. Zarówno art. 78 ust. 1 lit. b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 154 z 16.6.2017, str. 1), jak i art. 51 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2018/625 z dnia 5 marca 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1001 w sprawie znaku towarowego Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie delegowane (UE) 2017/1430 (Dz. Urz. UE L 104 z 24.4.2018, str. 1), nie nakładają na EUIPO obowiązku wzywania świadków w postępowaniu ustnym, jeżeli zażąda tego jedna ze stron. Postępowanie ustne nie jest zwykle konieczne, jeżeli strony były w stanie przedstawić na piśmie swoje stanowisko odnośnie do kwestii prawnych i faktycznych. Analogiczne rozwiązanie przyjęto również w postępowaniu przez Sądem Unii Europejskiej działającym jako sąd pierwszej instancji;
- 8) postępowanie koncyliacyjne w zakresie własności intelektualnej nie jest jeszcze powszechne w wielu krajach. Najbardziej popularnymi rozwiązaniami w Europie (w tym EUIPO i WIPO) wciąż pozostają postępowania mediacyjne i arbitrażowe. Niemniej, w dyskusjach specjalistów podczas konferencji nt. alternatywnych sposobów rozwiązywania sporów coraz częściej pojawia się zainteresowanie postępowaniem koncyliacyjnym.

Pewnym wyjątkiem jest Japonia, gdzie w 2019, wydział ds. własności intelektualnej Sądu Okręgowego w Tokio i Sąd Okręgowy w Osace, rozpoczęły nową praktykę koncyliacji, w celu rozwiązywania sporów dotyczących własności intelektualnej, na podstawie obowiązującej w Japonii ustawy nr 222 z dnia 9 czerwca 1951 r. o postępowaniu koncyliacyjnym. Nowa praktyka („IP Conciliation”) ma na celu zapewnienie stronom alternatywnych metod rozwiązywania sporów w celu sprawnego i szybkiego rozwiązywania sporów dotyczących praw własności intelektualnej po uzyskaniu porady i opinii rady koncyliacyjnej składającej się z trzech ekspertów, w tym jednego sędziego należącego do wydziału sądu ds. własności intelektualnej. Zakłada się, że spór powinien być zasadniczo rozstrzygnięty prywatnie w ciągu trzech rozpraw;

- 9) rozwiązania służące walce z bezprawnym wykorzystaniem informacji w formie depozytu zostały już przyjęte przez kilka instytucji:

- Urząd Beneluksu ds. Własności Intelektualnej (BOIP) wdrożył narzędzie o nazwie i-DEPOT, które służy

jako elektroniczny dowód pierwszeństwa i autorstwa, i może być używane do różnych celów oraz w odniesieniu do różnych praw własności intelektualnej. i-DEPOT jest opatrzony konkretną datą i stanowi potwierdzenie, że dane dzieło istniało w określonym dniu. Usługa i-DEPOT nie przyznaje praw własności (intelektualnej), a zatem nie zapewnia żadnej ochrony. Opłaty są przewidziane za okres 5 lat lub 10 lat z możliwością przedłużenia. Co roku dokonuje się ok. 5000 wniosków do i-DEPOT.

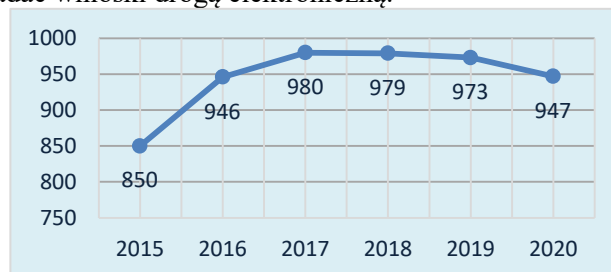
Online i-DEPOT 2015 - 2019 (in numbers)

	2019	2018	2017	2016	2015
Belgium	1.978	1.836	2.161	2.288	2.294
Netherlands	2.669	2.737	2.703	2.887	2.937
Luxembourg	210	191	172	245	177
Other	345	267	221	208	156
Total	5.202	5.031	5.257	5.628	5.564

Tabela 1. Liczba wniosków ws. depozytu składana w formie elektronicznej do BOIP

- Węgierski Urząd ds. własności intelektualnej (HIPO) oferuje w ramach swoich usług „voluntary register of works”. Wydawany jest certyfikat, który nie przyznaje praw autorskich ani żadnego innego tytułu ochronnego do twórczości intelektualnej. Niemniej służy jako dowód, potwierdzający, że utwór lub prawa pokrewne zostały wpisane do dobrowolnego rejestru jako dzieło wnioskodawcy i miały taką samą treść jak kopia załączonego utworu w dniu wydania certyfikatu i że właściciel uznał go za własne dzieło. Wnioski są wpisywane do dobrowolnego rejestru w dziale obsługi klienta HIPO osobiście, pocztą lub elektronicznie za pośrednictwem strony internetowej HIPO. Opłata za usługę wynosi 5000 HUF/wniosek.

Od 2018 r. na Węgrzech odnotowano wzrost wniosków składanych drogą elektroniczną, w związku z obowiązkiem prowadzenia przed HIPO postępowania elektronicznego. Klienci identyfikują się elektronicznie przez Bramę Klienta Portalu Rządowego, a zaraz po złożeniu wniosku, „dzieło” (z podpisem elektronicznym i znacznikiem czasu) można pobrać z systemu. Obecnie tylko obywatele Węgier mogą składać wnioski drogą elektroniczną.

Wykres 1. Liczba wniosków ws. depozytu składana do HIPO

- WIPO od kilku lat prowadzi usługę WIPO PROOF. To cyfrowa usługa biznesowa, która zapewnia elektroniczne poświadczenie dowolnego pliku ze znacznikiem daty i godziny, udowadniając jego istnienie w określonym momencie. Usługa uzupełnia istniejące systemy własności intelektualnej (IP) WIPO. WIPO PROOF nie zastępuje systemów rejestracji IP. Może służyć jako środek dowodowy dla np. tajemnic handlowych, ale nie zapewnia faktycznej „ochrony” ani rejestracji. WIPO PROOF jest odporny na fałszerstwa, co można wykorzystać do udowodnienia, że plik cyfrowy istniał w określonym momencie i oferuje cenny mechanizm ubezpieczeniowy, pomagając skutecznie zarządzać przyszłymi sporami;
- 10) w zakresie opłat wprowadzono mniej restrykcyjne konsekwencje w przypadku braku uiszczenia opłaty okresowej za ochronę. Wzruszenie decyzji stwierdzającej wygaśnięcie prawa wyłącznego z powodu nieuiszczenia opłaty okresowej w przewidzianym terminie będzie wymagało złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, w którym strona uprawdopodobni brak winy w uchybieniu terminu i jednocześnie uiszczy zaległą opłatę powiększoną o 30%. Wysokość opłaty w tym przypadku to opłata należna w terminie podstawowym powiększona o 30%. Proponowane rozwiązanie jest zgodne z postanowieniami Aktu Sztokholmskiego zmieniającego Konwencję paryską, który w art. 5bis ust. 1 obliguje państwa – członków do przyznania dodatkowego, co najmniej 6 miesięcznego terminu na uiszczenie opłat przewidzianych dla utrzymania w mocy praw własności przemysłowej, a w ust. 2 tego przepisu pozostawia w gestii tych państw

decyzję o możliwości przywrócenia patentów na wynalazki, które wygasły wskutek nieuiszczenia opłat.

Pomimo, że kwestie opłat pozostają domeną prawa krajowego zarówno w jednolitym systemie unijnym, jak i w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, np. Czechach, Niemczech są widoczne tendencje do obniżania kosztów ochrony przedmiotów własności przemysłowej, szczególnie w zakresie wzorów przemysłowych.

Natomiast strukturę opłat w zakresie znaków towarowych dostosowano do podziału występującego obecnie przed EUIPO, jak i większością krajowych urzędów ds. własności przemysłowej Unii Europejskiej (opłata za zgłoszenie i pierwszy 10-letni okres ochrony są traktowane jako jedna opłata).

Projekt ustawy przewiduje również opcję IP COMBO polegającą na możliwości ubiegania się o obniżenie opłaty w przypadku dokonania zgłoszeń kilku różnych przedmiotów własności przemysłowej w krótkim odstępie czasu. Jest to autorska propozycja, która nie występuje w innych krajach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty gospodarki narodowej	Ok. 4, 1 mln	na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) (https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/kwartalna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-rok-2020,7,8.html)	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej; – wyeliminowanie niepewności prawnej, które powstają na skutek różnic interpretacyjnych; – przyspieszenie procedowania spraw w zakresie wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych; – zwiększenie dostępności systemu ochrony oznaczeń geograficznych na produkty nierolne; – skrócenie czasu trwania postępowania spornego, sprzeciwowego i opozycyjnego (tj. dotychczasowego postępowania ws. sprzeciwu do znaków towarowych); – zachęta do skorzystania z procedowania zgłoszeń elektronicznych, m.in. przez obniżenie opłat za dokonywanie zgłoszeń w tej formie; – możliwość skorzystania z nowych rozwiązań zachęcających do ochrony różnych przedmiotów własności przemysłowej w ramach synergii tych praw; – wprowadzenie depozytu jako formy zabezpieczenia przed bezprawnym pozyskiwaniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa; – potencjalne zwiększenie przewagi konkurencyjnej oraz budowanie rozpoznawalności na rynku; – zachęta do komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych ze zgłoszeniem i ochroną przedmiotów własności przemysłowej w związku z obniżeniem sumy opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych z dochodzeniem swoich

			praw przez obniżenie opłaty od wniesionego sprzeciwu i opozycji.
Osoby fizyczne potencjalnie zainteresowane ochroną przedmiotów własności przemysłowej	ok. 23 mln	Liczba ludności w wieku produkcyjnym na podstawie danych GUS, publikacja: „Ludność. Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym (stan w dniu 30.06.2020)”.	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej; – wyeliminowanie niepewności prawnej, które powstają na skutek różnic interpretacyjnych; – przyspieszenie procedowania spraw w zakresie wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych; – zwiększenie dostępności systemu ochrony oznaczeń geograficznych na produkty nierolne; – skrócenie czasu trwania postępowania spornego, sprzeciwowego i opozycyjnego (tj. dotychczasowego postępowania ws. sprzeciwu do znaków towarowych); – zachęta do skorzystania z procedowania zgłoszeń elektronicznych, m.in. przez obniżenie opłat za dokonywanie zgłoszeń w tej formie; – możliwość skorzystania z nowych rozwiązań zachęcających do ochrony różnych przedmiotów własności przemysłowej w ramach synergii tych praw; – wprowadzenie depozytu jako formy zabezpieczenia przed bezprawnym pozyskiwaniem informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa; – potencjalne zwiększenie przewagi konkurencyjnej oraz budowanie rozpoznawalności na rynku; – zachęta do komercjalizacji innowacyjnych rozwiązań; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych ze zgłoszeniem i ochroną przedmiotów własności przemysłowej w związku z obniżeniem sumy opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych z dochodzeniem swoich praw przez obniżenie opłaty od wniesionego sprzeciwu i opozycji.
UP RP	1	Ustawa z dnia 30 czerwca 2000 r. – Prawo własności przemysłowej	<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie atrakcyjności krajowego systemu ochrony własności przemysłowej spowoduje większą liczbę zgłoszeń oraz wniosków o przedłużenie praw wyłącznych; – zwiększenie liczby zgłoszeń, w szczególności dokonywanych w postaci elektronicznej powinno skrócić terminy załatwiania spraw; – prowadzenie listy koncyliatorów; – prowadzenie depozytu; – utworzenie Rady do Spraw

			Regionalnych Nazw Produktów Nierolnych.
Jednostki naukowe	ok. 650	Liczba działających instytucji systemu szkolnictwa wyższego i nauki wg, zintegrowanej sieci informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej; – wyeliminowanie niepewności prawnej, które powstają na skutek różnic interpretacyjnych; – przyspieszenie procedowania spraw w zakresie wzorów użytkowych i przemysłowych oraz znaków towarowych; – skrócenie czasu trwania postępowania spornego, sprzeciwowego i opozycyjnego (tj. dotychczasowego postępowania ws. sprzeciwu do znaków towarowych); – przyspieszenie czasu rozpatrywania zgłoszeń i wniosków składanych do Urzędu Patentowego w sytuacji skorzystania z możliwości procedowania zgłoszeń w formie elektronicznej; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych ze zgłoszeniem i ochroną przedmiotów własności przemysłowej w związku z obniżeniem sumy opłat za zgłoszenia i ochronę przedmiotów własności przemysłowej; – zmniejszenie ponoszonych kosztów związanych z dochodzeniem swoich praw przez obniżenie opłaty od wniesionego sprzeciwu i opozycji; – możliwość pozyskania z Urzędu danych statystycznych.
Producenci produktów regionalnych	ok. 50	Dane pochodzące z Narodowego Instytutu Dziedzictwa (niematerialne dziedzictwo kulturowe)	<ul style="list-style-type: none"> – uproszczenie i zwiększenie dostępności systemu ochrony własności przemysłowej; – zwiększenie dostępności systemu ochrony oznaczeń geograficznych na produkty nierolne; – większa liczba miejsc pracy w danych regionach promujących oznaczenia geograficzne na produkty nierolne; – lepsza znajomość oznaczeń danych produktów, co przekłada się również na większą konkurencyjność.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

W ramach pre-konsultacji UP RP wystąpił do Polskiej Izby Rzeczników Patentowych (PIRP) o przekazanie postulatów lub propozycji zmian, które powinny zostać uwzględnione w projekcie ustawy. W odpowiedzi na przedmiotowe zapytanie, dnia 26 lutego 2021 r. PIRP przedstawił listę propozycji zmian. Część ze zgłoszonych postulatów znalazła odzwierciedlenie w przedmiotowym projekcie ustawy.

W procesie konsultacji publicznych i opiniowania zostały uwzględnione zainteresowane podmioty działające w dziedzinie prawa własności przemysłowej – Polska Izba Rzeczników Patentowych, Stowarzyszenie Ochrony Własności Przemysłowej, Zrzeszenie Rzeczników Patentowych, Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy RP, Business Center Club, Związek Rzemiosła Polskiego, Związek Przedsiębiorców i Pracodawców, Federacja Przedsiębiorców Polskich, Krajowa Izba Gospodarcza, Naczelna Organizacja Techniczna, Fundacja Nowoczesna Polska, Koalicja na Rzecz Polskich Innowacji, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, Polski Związek Pracodawców Przemysłu Farmaceutycznego, INFARMA Związek Pracodawców Innowacyjnych Firm Farmaceutycznych, Porozumienie Akademickich Centrów Transferu Technologii,

Stowarzyszenie Organizatorów Ośrodków Innowacji i Przedsiębiorczości, Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii, Startup Poland, Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2022 r. poz. 348) niniejszy projekt został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie „Rządowy Proces Legislacyjny”, w celu umożliwienia zgłaszania opinii na jego temat przez wszystkie zainteresowane podmioty.

Konsultacje publiczne i opiniowanie zostaną przeprowadzone w II kwartale 2022 r. i będą trwały 30 dni.

Wyniki konsultacji publicznych i opiniowania zostaną omówione w raporcie z konsultacji publicznych i opiniowania po ich zakończeniu.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0,00	-7,80	-6,33	-4,38	-3,23	-1,70	-0,95	-0,19	0,6	1,41	2,26	- 20,31
budżet państwa	0,00	-7,80	-6,33	-4,38	-3,23	-1,70	-0,95	-0,19	0,6	1,41	2,26	- 20,31
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	4,27	0,87	0,62	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	10,64
budżet państwa	4,27	0,87	0,62	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	0,61	10,64
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-4,27	-8,67	-6,95	-4,99	-3,84	-2,31	-1,56	-0,8	-0,01	0,8	1,65	- 30,95
budżet państwa	-4,27	-8,67	-6,95	-4,99	-3,84	-2,31	-1,56	-0,8	-0,01	0,8	1,65	- 30,95
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Źródła finansowania	<p>Głównym źródłem dochodów w budżecie są opłaty za zgłoszenia przedmiotów własności przemysłowej oraz utrzymanie ich ochrony w mocy.</p> <p>Warto podkreślić, że UP RP jest jednym z nielicznych urzędów dochodowych, który co roku przynosi do budżetu państwa nadwyżkę dochodów nad wydatkami w kwocie ok. 15 mln. Należy jednocześnie zauważyć, że w 2020 r. pomimo sytuacji związanej z epidemią SARS-CoV-2, UP RP wypracował nadwyżkę w wysokości ok. 12 mln. zł. Nawet uwzględniając ww. wyliczenia, UP RP nadal będzie generował nadwyżkę dochodu nad wydatkami do budżetu państwa.</p> <p>We wskazanym zestawieniu, za rok „0” przyjęto 2022 r., tj. rok kalendarzowy, w którym będzie dokonywane dostosowanie działalności UP RP do nowych regulacji (dotyczy wiersza wydatków), natomiast za „rok 1” przyjęto 2023 r., tj. pierwszy rok kalendarzowy obowiązywania wprowadzanych rozwiązań. Takie założenia zostały przyjęte z uwagi na to, że przewiduje się wejście w życie przepisów po okresie 12 miesięcy od dnia ogłoszenia.</p> <p>W odniesieniu do źródeł finansowania regulacji przewiduje się konieczność odpowiedniego zwiększenia budżetu w części 61 (UP RP) w 2022 r. i latach kolejnych o kwoty wynikające z tabeli w wierszu wydatki.</p>											

<p>Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń</p>	<p>Dochody:</p> <p>Projekt ustawy będzie miał wpływ na sektor finansów publicznych głównie w związku z opłatami wnoszonymi przez zgłaszających w celu uzyskania ochrony na przedmioty własności przemysłowej oraz uprawnionych z praw wyłącznych utrzymujących ochronę w mocy. Przewidziane w projekcie zmiany odnoszą się bezpośrednio do potrzeby dostosowania rodzajów opłat i ich wysokości, które to zgodnie z upoważnieniem zawartym w projekcie ustawy, będą szczegółowo określone w rozporządzeniu.</p> <p>Przewidywane są następujące zmiany w zakresie opłat dla każdego z przedmiotów własności przemysłowej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wynalazki – projekt wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący od 1. do 3. roku ochrony oraz opłata za publikację informacji o udzielonym patencie i druk opisu patentowego. Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wynalazku zostanie obniżona o 38% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 49% - w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Liczba zgłoszeń dokonanych w 2020 r. wynosiła 4057, w tym 1460 w postaci papierowej oraz 2597 w postaci elektronicznej. Projekt ustawy zakłada także zmianę w wysokości opłat za 4. i od 6. do 20. roku ochrony – w ten sposób, że opłata za 4. rok ochrony została obniżona o 50 zł. Natomiast opłaty od 6. roku zostały zwiększone – za 6. rok o 50 zł, za 7. rok o 100 zł, za 8. do 11. roku o 150 zł, za 12. i 13. rok ochrony o 200 zł oraz od 14. do 20 roku o 250 zł. Powyższa konstrukcja wynika z logicznego założenia, że uprawniony z patentu co do zasady decyduje się na przedłużanie ochrony o kolejne okresy, w sytuacji, gdy chronione rozwiązanie przynosi mu konkretne korzyści finansowe, a zatem z sukcesem zostało ono wdrożone do praktyki przemysłowej. Odpowiada to także zasadzie, że uzyskanie praw wyłącznych powinno być narzędziem osiągnięcia przewagi konkurencyjnej na rynku i generowania zysków, nie zaś celem samym w sobie. Założono, że w 2022 r., z uwagi na wprowadzony i obowiązujący stan epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 liczba zgłoszeń pozostanie na podobnym poziomie, ale z uwagi na zmiany w wysokości opłat, w szczególności zwiększenie opłaty za dalsze okresy ochrony (w szczególności od 8. roku ochrony), szacuje się, że dochody będą wyższe o ok. 461 tys. zł. W kolejnych latach założono 1% wzrost zgłoszeń wynalazków, w tym założono dalszy wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%). Dotychczasowe średnie dochody państwa z tego tytułu wynosiły ok. 14 204 tys. zł rocznie. Szacuje się, że w 2022 r. dochody po zmianie wysokości opłat wyniosą 14 665 tys. zł; 2) wstępne zgłoszenie wynalazku – projekt ustawy wprowadza nowy rodzaj zgłoszeń wynalazków, od których będzie należna opłata w wysokości 100 zł za każde zgłoszenie. Założenia do ustalenia wielkości wpływu tego rodzaju zgłoszeń oszacowano na podstawie analizy danych krajowych urzędów patentowych – Austrii i Portugalii, w których ten rodzaj zgłoszeń został wprowadzony. Założono, że liczba zgłoszeń będzie oscylowała na poziomie 20 % ogólnej liczby zgłoszeń wynalazków, czyli ok. 1000 zgłoszeń w 2022 r., z tendencją wzrostową w kolejnych latach. W kolejnych latach zakłada się jednoprocentowy wzrost tych zgłoszeń. Szacuje się, że dochody z tego tytułu w 2023 r. będą wynosiły ok. 100 tys. zł; 3) walidacja patentu europejskiego – w projekcie ustawy wprowadza się opłatę za publikację informacji o złożeniu tłumaczenia patentu europejskiego (tzw. walidacja patentu europejskiego) uwzględniającą opłatę za publikację oraz opłatę za dodatkowe strony opisu patentowego powyżej 10 stron. Przyjęto, że średnio opis patentowy zawiera łącznie 33 strony. W 2020 r. opublikowano w Wiadomościach Urzędu Patentowego (WUP) 13 238 informacji o wpłynięciu tłumaczenia patentu europejskiego. Prawie 100% tłumaczeń zostało złożone przez podmioty z siedzibą poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Z tego tytułu oraz z tytułu opłat uiszczanych za kolejne okresy ochrony osiągnięto przychód w wysokości 51 006 tys. zł, z czego 22 061 tys. zł przekazano do Europejskiego Urzędu Patentowego (podstaw prawna: Artykuł 39 Konwencji o patencie europejskim, Decyzja Rady Administracyjnej Europejskiego Urzędu Patentowego z dnia 8 czerwca 1984 r. dotycząca procentu opłat za przedłużenie ochrony patentów europejskich przekazywanych na rzecz Europejskiego Urzędu Patentowego (OJ 1984, 296) oraz Artykuł 9 Regulacji Finansowych Europejskiej Organizacji Patentowej (Kodeks EPO część III)], tym samym dochód za ochronę patentów europejskich w Rzeczypospolitej Polskiej wyniósł 28 945 tys. zł.
---	--

Prognozuje się, że w 2022 r. przychody po zmianie wysokości opłat wyniosą 59 074 tys. zł., z czego UP RP zwróci do EPO kwotę w wysokości 27 509 tys. zł, co oznacza prognozowany dochód na poziomie 31 665 tys. zł. Biorąc pod uwagę z jednej strony obniżenie wysokości opłat za publikację, a z drugiej – zmiany w wysokości opłat za dalsze okresy utrzymywania w mocy ochrony wynalazków (szczegółowe informacje w pozycji „wynalazki”), szacuje się, że dochody budżetu państwa z tego tytułu wzrosną o ok. 2 720 tys. zł.

Dla oszacowania wysokości zwrotu do EPO w kolejnych latach części dochodu uzyskanego z tytułu utrzymywania w mocy ochrony patentów europejskich przyjęto, że zwrot będzie na poziomie ok. 49,55 % uzyskanych łącznie dochodów z tego tytułu. W kolejnych latach założono 1% wzrost liczby tłumaczeń patentów europejskich;

- 4) wzory użytkowe – projekt ustawy zakłada zmianę sposobu rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych z systemu badawczego na system rejestrowy. W projekcie wprowadza się jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący 1. do 3. roku ochrony oraz opłata za publikację informacji o udzielonym prawie i druk opisu wzoru użytkowego.

Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru użytkowego zostanie obniżona o 60% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 72% - w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Liczba zgłoszeń dokonanych w 2020 r. wynosiła 859, w tym 313 w postaci papierowej oraz 546 w postaci elektronicznej. Biorąc pod uwagę obniżenie wysokości opłat za zgłoszenia, szacuje się, że dochody budżetu państwa z tego tytułu spadną o 270 tys. zł. Dotychczasowe średnie dochody państwa z tego tytułu wyniosły 1 348 tys. zł. Prognozuje się, że dochody po zmianie wysokości opłat wyniosą 1 078 tys. zł. W kolejnych latach założono jednoprocenowy wzrost liczby zgłoszeń wzorów użytkowych, w tym założono dalszy wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%);

- 5) wzory przemysłowe – projekt ustawy wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący 1. do 5. roku ochrony oraz opłata za publikację o udzielonym prawie.

Założono, że nowa opłata za zgłoszenie wzoru przemysłowego zostanie obniżona o 52% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 71% - w postaci elektronicznej. Projekt zakłada także zmniejszenie wysokości opłat za czwarty i piąty okres ochrony. Założono, że w 2022 r., z uwagi na wprowadzony i obowiązujący stan epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 liczba zgłoszeń pozostanie na podobnym poziomie, ale z uwagi na zmiany w wysokości opłat szacuje się, że dochody zmniejszą się o ok. 444 tys. zł. W kolejnych latach założono 1% wzrost zgłoszeń wzorów przemysłowych, w tym założono dalszy wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%).

Założono 1% wzrost zgłoszeń wzorów przemysłowych w kolejnych latach. W 2020 r. wpłynęło 997 zgłoszeń wzorów przemysłowych, z czego 517 w postaci papierowej oraz 480 – w postaci elektronicznej. Dotychczasowe dochody z tego tytułu w 2020 r. wyniosły 921 tys. zł. Szacuje się, że w 2022 r. dochody po zmianie wysokości opłat wyniosą 477 tys. zł;

- 6) znaki towarowe – projekt wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy dziesięcioletni okres ochrony oraz opłata za publikację o udzielonym prawie.

Założono, że nowa opłata za zgłoszenie znaku towarowego (w jednej klasie) zostanie obniżona o 36% dla zgłoszeń dokonanych w postaci papierowej i o 50% - w postaci elektronicznej, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. Liczba zgłoszeń dokonanych w 2020 r. wynosiła 14 178, w tym 6 203 w postaci papierowej oraz 7 975 w postaci elektronicznej.

Założono, że w 2023 r., z uwagi na wprowadzony i obowiązujący stan epidemii w związku z zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 liczba zgłoszeń pozostanie na podobnym poziomie, ale z uwagi na zmiany w wysokości opłat szacuje się (w szczególności opłata za pierwszy 10-letni okres ochrony nie będzie uiszczana odrębnie, tak jak jest to obecnie, ale będzie ujęta w opłacie za zgłoszenie), że dochody zmniejszą się o ok. 10 467 tys. zł. W kolejnych latach

założono 1% wzrost zgłoszeń znaków towarowych, w tym założono wzrost zgłoszeń dokonywanych w postaci elektronicznej (o 5%). Dotychczasowe średnie dochody państwa z tego tytułu wynosiły ok. 25 846 tyś. zł rocznie. Szacuje się, że w 2023 r. dochody po zmianie wysokości opłat wyniosą 15 379 tyś. zł;

- 7) dodatkowe prawo ochronne na produkty lecznicze lub produkty ochrony roślin (DPO) – projekt ustawy wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za publikację o udzielonym dodatkowym prawie ochronnym oraz opłata od wniosku o przedłużenie obowiązywania dodatkowego prawa ochronnego dla produktów leczniczych stosowanych w pediatrii. Wysokość opłat ustalono na poziomie zbliżonym do aktualnie obowiązujących. Z danych statystycznych wynika, że w latach 2014-2020 wpływało rocznie ok. 55–60 wniosków o udzielenie DPO i od 2–4 wniosków rocznie o przedłużenie obowiązywania dodatkowego prawa ochronnego dla produktów leczniczych stosowanych w pediatrii. Projektowana zmiana będzie miała znikomy wpływ na wysokość dochodów przekazanych do budżetu państwa z tego tytułu;
- 8) topografie układów scalonych – projekt ustawy wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za pierwszy okres ochrony obejmujący okres do 5 lat oraz opłata za publikację informacji o udzielonym prawie z rejestracji. Założono, że nowa opłata za zgłoszenie topografii zostanie obniżona o 43%, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. W 2020 r. wpłynęło 10 zgłoszeń o udzielenie prawa z rejestracji topografii układu scalonego. Z danych statystycznych wynika, że od 2015 r. do grudnia 2020 r. wpłynęło łącznie 56 takich zgłoszeń. Nie przewiduje się istotnej zmiany w wysokości dochodów do budżetu państwa z tego tytułu;
- 9) oznaczenia geograficzne – projekt wprowadza jedną opłatę za zgłoszenie w miejsce obecnie obowiązujących kilku następujących opłat: opłata za zgłoszenie, opłata za ochronę oraz opłata za publikację.

Założono, że nowa opłata za zgłoszenie oznaczenia zostanie obniżona o 43%, w stosunku do sumy aktualnie uiszczanych opłat z powyżej wskazanych tytułów. W chwili obecnej żadne oznaczenie geograficzne nie korzysta z udzielonej przez UP RP ochrony. Nie przewiduje się istotnej zmiany w wysokości dochodów do budżetu państwa z tego tytułu, gdyż planowana liczba zgłoszeń oznaczeń w ciągu najbliższych 10 lat nie przekroczy 15.

Należy mieć na uwadze, że różne współczynniki obniżki wskazanych opłat są spowodowane różnicami, wynikającymi z nakładu pracy w odniesieniu do procesu rejestracji prawa wyłącznego – czy to jest system badawczy, czy rejestrowy, a także do spodziewanych korzyści ekonomicznych po stronie uprawnionych z tych praw. Projektowana opłata za zgłoszenie każdego przedmiotu obejmuje dotychczasową opłatę za zgłoszenie, opłatę za pierwszy okres ochrony i opłatę za publikację o udzielonym prawie wyłącznym. Zaproponowana wysokość opłaty uwzględnia koszty związane z prowadzeniem postępowania przed UP RP, co np. uwzględnia sposób rozpatrywania zgłoszeń. W przypadku systemów rejestrowych opłaty są niższe niż w przypadku systemu badawczego. Powyższe widać w opłacie na zgłoszenie wynalazku, która jest wyższa niż w przypadku zgłoszenia wzoru użytkowego, gdzie zgodnie z projektowaną regulacją ma zostać wprowadzony system rejestrowy. Generalnie przyjęto też preferencyjne opłaty w przypadku dokonywania zgłoszeń w postaci elektronicznej.

W przypadku wzorów użytkowych przewiduje się zmianę systemu rozpatrywania zgłoszeń z badawczego na rejestrowy. Proponowana zmiana uwzględnia zmniejszone koszty związane z rozpatrywaniem zgłoszenia i jednocześnie ma stanowić zachętę dla przedsiębiorców i twórców do dokonywania zgłoszeń i utrzymywania w mocy ochrony. Przedmiotowa opłata obejmuje m. in. pierwszy 3 letni okres ochrony. W przypadku dokonania zgłoszenia wzoru użytkowego na podstawie obecnych przepisów koszty uzyskania ochrony wyniosłyby łącznie 1120 zł – w przypadku zgłoszenia w postaci papierowej i 1070 zł – w przypadku zgłoszenia w postaci elektronicznej. Zaproponowane opłaty po zmianach wyniosłyby odpowiednio 450 zł i 300 zł.

W przypadku wzorów przemysłowych, analogicznie jak w przypadku innych przedmiotów własności przemysłowej, dokonano rozróżnienia opłat w zależności sposobu wniesienia zgłoszenia, promując zgłoszenia dokonywane elektronicznie. Opłata za zgłoszenie w postaci elektronicznej stanowi 60% opłaty za zgłoszenie w postaci papierowej. Na podstawie obecnego stanu prawnego takie rozróżnienie nie występuje. Natomiast wysokość zaproponowanych opłat uwzględnia trendy w zakresie opłat obserwowane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Zaproponowane

opłaty mają na celu zachęcenie do dokonywania zgłoszeń w UP RP i obejmowania swoich rozwiązań ochroną prawną. Opłata za zgłoszenie obejmuje m. in. opłatę za pierwszy 5 letni okres ochrony. W przypadku znaków towarowych przyjęto współczynnik obniżki na poziomie przyjętym dla wynalazków. W tym zakresie nie przewiduje się istotnych zmian procedury rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych. Zaproponowana opłata uwzględnia 10 letni okres ochrony, co będzie przeciwdziało utracie ochrony już na początkowym etapie. Aktualnie częstą przyczyną niewniesienia opłaty za pierwszy okres ochrony, a co za tym idzie – stwierdzenia wygaśnięcia decyzji o udzieleniu prawa ochronnego, jest brak świadomości konieczności wniesienia opłaty za ochronę.

Ponadto projekt ustawy przewiduje wprowadzenie nowych rozwiązań, tj.:

- 1) depozytu – jako formy przeprowadzenia dowodu na okoliczności pierwszeństwa istnienia informacji stanowiącej tajemnicę przedsiębiorstwa i na okoliczność treści (przedmiotu) tej informacji. Przewiduje się pobieranie opłaty za utrzymywanie systemu oraz potwierdzenie podpisem elektronicznym w wysokości 250 zł za 5 lat z możliwością przedłużenia. Ciągły postęp technologii informatycznych nie pozwala na wprowadzenie jednorazowej opłaty, gdyż ze względu na bezpieczeństwo, narzędzie informatyczne obsługujące depozyt będzie musiało być na bieżąco uaktualniane, a tym samym uzasadnienie znajduje okresowe pobieranie opłaty. Na podstawie danych statystycznych z innych urzędów, które posiadają takie narzędzie przewiduje się wpływ wniosków w wysokości 400/rok co daje dochód w wysokości 100 tys. zł rocznie. Warto jednak zwrócić uwagę, że dokładne oszacowanie przewidywanej liczby wniosków jest niemożliwe, ze względu na odmienny zakres depozytu w porównaniu z innymi urzędami. Dlatego też, przyjęto ostrożną kalkulację opierającą się na danych z HIPO;
- 2) IP COMBO – umożliwiające obniżenie opłaty za zgłoszenie o 30% w przypadku dokonania w okresie 3 miesięcy, zgłoszenia co najmniej trzech różnych przedmiotów własności przemysłowej. Na podstawie analizy zgłoszeń z ostatnich 5 lat określono przybliżoną liczbę 200 podmiotów, które ubiegały się o ochronę min. trzech różnych przedmiotów własności przemysłowej. Należy jednak wziąć pod uwagę, że szczegółowe dane te są trudne do oszacowania. Dla celów statystycznych można przyjąć, że średnio ok. 150–200 podmiotów może skorzystać z usługi IP COMBO w początkowych latach. Można jednak założyć, że wskutek obniżenia kosztów wzrośnie zainteresowanie takim rozwiązaniem wśród przedsiębiorców.
Na ten moment jednak trudno jest oszacować skutki finansowe, dlatego też nie zostały uwzględnione w tabeli powyżej;

Biorąc pod uwagę powyższe należy przyjąć, że proponowane w projekcie ustawy zmiany wysokości opłat spowodują zmniejszenie dochodów do budżetu państwa. Całościowo, przy uwzględnieniu proponowanych zmian dla przedmiotów własności przemysłowej dochody w 2023 r. zmniejszą się o ok. 7 900 tys. zł, w stosunku do wysokości dochodów osiągniętych w 2021 r. Założyć jednak należy, że w kolejnych latach nastąpi wzrost liczby zgłoszeń do UP RP, co oznacza większą liczbę wydanych decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego, a zatem zwiększenie praw pozostających w mocy. To z kolei będzie skutkowało zwiększeniem dochodów z tytułu opłat uiszczanych za kolejne okresy ochrony. Szacuje się, że w 2028 r. wysokość dochodu osiągnie podobny poziom dochodu z 2021 r., a w kolejnych latach odnotuje się zwiększenie dochodu o ok. 500 tys. zł (w stosunku do dochodu osiągniętego w 2021 r).

Wydatki:

Przyjęcie projektu ustawy będzie wymagało zmian w obecnych systemach informatycznych UP RP, a także wprowadzenie nowych narzędzi. Przewidywany zakres zmian będzie obejmował realizację m.in. następujących zadań:

- 1) implementacja zmian w wewnętrznych systemach UP RP, w tym m.in. w Platformie Usług Elektronicznych Urzędu Patentowego (PUEUP), w systemie Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją, w systemach dziedzinowych BackOffice/Soprano, uwzględniając przeprowadzenie prac analitycznych i przygotowanie niezbędnej dokumentacji;
- 2) aktualizacja skryptów InDesign w związku z wprowadzeniem jednego publikatora WUP;
- 3) aktualizacja oraz przygotowanie i udostępnienie nowych szkoleń e-learningowych, spełniających wymagania standardu WCAG wraz z tłumaczeniem migowym i transkrypcją;
- 4) implementacja platformy uwzględniającej wprowadzenie depozytu;
- 5) zmiana systemu finansowo księgowego pozwalającego na implementację zaproponowanej struktury opłat, integrację z systemami dziedzinowymi oraz systemem opłat elektronicznych.

	<p>W sumie przewidywany szacunkowy koszt ww. zmian w systemach informatycznych UP RP wyniesie 4 250 tys. zł w pierwszym roku i 850 tys. zł w kolejnym roku oraz po 600 tys. zł w następnych latach.</p> <p>Z uwagi na planowane utworzenie Rady do Spraw Regionalnych Nazw Produktów Nierolnych, analogicznie jak w przypadku Rady do Spraw Tradycyjnych i Regionalnych Nazw Produktów Rolnych i Środków Spożywczych istniejącej przy ministrze właściwym do spraw rolnictwa i rozwoju wsi, proponuje się wprowadzenie wynagrodzenia ryczałtowego za udział w posiedzeniach tego organu opiniodawczo-doradczego Prezesa UP RP. Szacunkowy roczny koszt funkcjonowania organu, przy założeniu 3 posiedzeń, wyniósłby ok. 10 tys. zł (6 członków Rady x 3 posiedzenia w roku x 600 zł ryczałtu = 10 800 zł.). Przewidywane jest jednak, że ilość wymaganych posiedzeń może się zmniejszać w kolejnych latach. Proponowana wysokość wynagrodzenia jest tożsama z wynagrodzeniem Rady przy ministrze właściwym do spraw rolnictwa i rozwoju wsi. Dodatkowo, z uwagi na to, że część z członków Rady do Spraw Regionalnych Nazw Produktów Nierolnych może zostać wskazanych spoza m.st. Warszawy, proponuje się zagwarantowanie członkom tej Rady refundację przejazdu do i z miejsca zamieszkania. Pomimo tego, że te osoby nie są pracownikami UP RP, sposób rozliczenia przejazdów byłby analogiczny jak w przypadku należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Szacuje się, że koszt wyniesie maksymalnie 5 tys. zł. W sumie koszt związany z obsługą Rady wyniósłby maksymalnie 15 tys. zł w pierwszych latach i ok. 8–12 tys. w latach kolejnych.</p>
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	<p>Wprowadzone rozwiązania wychodzą naprzeciw oczekiwaniom przedsiębiorców m.in. ze względu na uproszczenie procedur ubiegania się o ochronę praw własności przemysłowej, oraz niższe koszty jej uzyskiwania i utrzymania praw wyłącznych.</p> <p>W wyniku wprowadzonych zmian znacznie skróci się czas rozpatrywania niektórych postępowań w zakresie własności przemysłowej, co będzie miało pozytywny wpływ na pewność obrotu gospodarczego i konkurencyjność rynkową podmiotów korzystających z systemu ochrony.</p> <p>Przewidywane jest dołączenie UP RP do systemu WIPO DAS, który umożliwi elektroniczne pobieranie dokumentów pierwszeństwa, dzięki czemu zgłaszający nie będą każdorazowo musieli wnioskować o wydanie takiego dokumentu, co również obniży dotychczas ponoszone przez nich koszty.</p> <p>Jednocześnie wprowadzenie przejrzystej regulacji w jednym akcie prawnym obejmującym całość problematyki z zakresu własności przemysłowej zachęci przedsiębiorców do korzystania z systemu własności przemysłowej,</p> <p>Ponadto proponowana zmiana dotycząca obniżenia sumy dotychczasowych opłat za zgłoszenie, za pierwszy okres ochrony i publikację o udzielonym prawie, jak również obniżenie opłaty za ochronę wzorów przemysłowych oraz innych opłat uiszczanych</p>						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							

		w toku postępowania przyczyni się do podniesienia satysfakcji korzystających z krajowego systemu ochrony, co w dalszej konsekwencji może spowodować większe zainteresowanie zgłaszających ochroną przedmiotów własności przemysłowej oraz wzrost innowacyjności polskiej gospodarki.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, w tym osoby starsze i osoby niepełnosprawne	Projekt wywiera wpływ tylko na obywateli, którzy byliby potencjalnie zainteresowani zgłoszeniem któregoś z praw własności przemysłowej. Wprowadzone rozwiązania zapewnią pewność prawa i obrotu, m.in. ze względu na uproszczenie procedur ubiegania się o ochronę praw własności przemysłowej, niższe koszty, nowe instytucje.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	Nie dotyczy
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dane statystyczne w zakresie liczby zgłoszeń oraz liczby chronionych wynalazków (w tym patentów europejskich), produktów leczniczych i produktów ochrony roślin, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych i znaków towarowych zostały wyliczone w oparciu o dane posiadane przez UP RP oraz o dane przewidziane w jego budżecie. Szacuje się po stronie przedsiębiorców oraz rodzin, obywateli oraz gospodarstw domowych zyski w ciągu 10 lat od wprowadzenia nowych regulacji w życie na poziomie przekraczającym 20,31 mln. zł, zgodnie z założeniami zawartymi w pkt 6 OSR.</p> <p>Jednak dokładne oszacowanie zysków przedsiębiorców z tytułu wprowadzonych zmian nie jest możliwe, ponieważ brak jest badań i danych dotyczących zysków z komercjalizacji wynalazków. Dlatego skutki w ujęciu pieniężnym nie zostały wykazane bezpośrednio w tabeli powyżej, a w ujęciu opisowym.</p> <p>Projektowane zmiany, szczególnie w zakresie opłat za zgłoszenia przełożą się na wzrost liczby zgłoszeń, tym samym należy zakładać większą liczbę chronionych praw wyłącznych, co z kolei przełoży się na większą liczbę skomercjalizowanych wynalazków. Korzyści ekonomiczne, czerpane z innowacyjnych rozwiązań, na które zostały udzielone prawa ochronne, w pełni pokrywają koszty związane z uzyskaniem i utrzymaniem ochrony. Ponadto w sytuacji, gdy dane rozwiązanie nie przynosi oczekiwanych przez uprawnionego z tego prawa korzyści ekonomicznych, możliwe jest podjęcie decyzji o niewnoszeniu opłaty za kolejny okres ochrony, na skutek czego prawo ochronne wygasa.</p>	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz: 1) skrócenie czasu rozpatrywania następujących zgłoszeń praw własności przemysłowej: <ol style="list-style-type: none"> znaki towarowe – skrócenie czasu załatwienia sprawy o ok. 1,5 miesiąca, wzory przemysłowe – skrócenie czasu załatwienia sprawy o ok. 1 miesiąc, wzory użytkowe – skrócenie czasu załatwienia sprawy o ok. 12 miesięcy, 		

d) wynalazki – skrócenie czasu na sporządzenie opinii wstępnej oraz raport z poszukiwań w stanie techniki o ok. 3 miesiące;

- 2) skrócenie czasu trwania postępowania spornego, sprzeciwowego oraz opozycyjnego w związku z rezygnacją obowiązkowego rozpatrywania spraw na rozprawie;
- 3) wprowadzane zmiany przyczynią się do zmniejszenia liczby wydawanych dokumentów w związku z odformalizowaniem większości postępowań przed UP RP, m.in. przez brak konieczności wydawania decyzji o wygaśnięciu decyzji warunkowej, ograniczenie liczby potwierdzeń dokonania opłaty oraz zwiększenie liczby spraw prowadzonych w formie elektronicznej;
- 4) projektowana ustawa uprości również procedurę uzyskania prawa wyłącznego na wynalazek (przez wprowadzenie instytucji wstępnego zgłoszenia wynalazku), wzór użytkowy czy oznaczenie geograficzne. Projektowane zmiany mają na celu również uproszczenie i odformalizowanie niektórych postępowań;
- 5) projektowana zmiana wymusi modernizację obecnych systemów informatycznych UP RP oraz wprowadzenie/zakup nowych narzędzi IT.

9. Wpływ na rynek pracy

Przyjęcie zmian zaproponowanych w projekcie ustawy będzie miało wpływ na rozwój rynków regionalnych dzięki ochronie oznaczeń geograficznych na produkty nierolne. Większa rozpoznawalność produktu i regionu przynosi korzyści nie tylko producentom, ale również branżom pokrewnym, takim jak turystyka. Przedkłada się to bezpośrednio i pośrednio na lokalne rynki pracy, możliwość pobierania większych opłat za chronione produkty, a także większy prestiż tych regionów w kraju i za granicą.

Zwiększenie liczby zgłoszeń przedmiotów własności przemysłowej (w tym w związku z wprowadzeniem nowych instytucji jak wstępne zgłoszenie wynalazku) może również skutkować zwiększoną aktywnością zawodowych pełnomocników tj. adwokatów, radców prawnych i rzeczników patentowych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne	☐ demografia	☒ informatyzacja
☒ sytuacja i rozwój regionalny	☐ mienie państwowe	☐ zdrowie
☐ inne: ...		

Omówienie wpływu	<ul style="list-style-type: none">• Rozwój regionalny – zmieniona regulacja w zakresie oznaczeń geograficznych na produkty nierolne może przyczynić się do zwiększenia liczby tych praw, a tym samym do rozwoju regionu, w którym występuje dany produkt oraz podniesienie prestiżu zarówno w kraju, jak i za granicą;• Informatyzacja – aktualizacja obecnych systemów informatycznych oraz wprowadzenie nowych narzędzi pozwoli na łatwiejszy dostęp do aktualnych danych oraz nowych usług oferowanych przez UP RP.
------------------	---

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się, że projektowane przepisy wejdą w życie w terminie 12 miesięcy od dnia ich ogłoszenia.

Nowy akt prawny wymaga wydania nowych aktów wykonawczych regulujących następujące kwestie:

- 1) rozporządzenia w sprawie opłat związanych z ochroną wynalazków, produktów leczniczych, produktów ochrony roślin, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych;
- 2) rozporządzenia w sprawie wzorów dokumentów patentowych, dodatkowych świadectw ochronnych, świadectw ochronnych, świadectw rejestracji wydawanych przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) rozporządzenia w sprawie wzoru dowodów pierwszeństwa wydawanych przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 4) rozporządzenia w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych;
- 5) rozporządzenia w sprawie wynalazków dotyczących obronności lub bezpieczeństwa Państwa;
- 6) rozporządzenia w sprawie składania i rozpatrywania wniosków o udzielenie dodatkowego prawa ochronnego dla produktów leczniczych i produktów ochrony roślin;
- 7) rozporządzenia w sprawie wzorów użytkowych dotyczących obronności lub bezpieczeństwa Państwa;

- 8) rozporządzenia w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych;
- 9) rozporządzenia w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń topografii układów scalonych;
- 10) rozporządzenia w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń wzorów przemysłowych;
- 11) rozporządzenia w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych;
- 12) rozporządzenia w sprawie dokonywania i rozpatrywania zgłoszeń oznaczeń geograficznych;
- 13) rozporządzenia określającego sposób prowadzenia rejestrów, warunki i tryb dokonywania w nich wpisów, sposób udostępniania rejestrów oraz wydawania z nich wyciągów;
- 14) rozporządzenia określającego szczegółowy tryb przeprowadzania rozpraw przy użyciu urządzeń technicznych;
- 15) rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia listy koncyliatorów, dokumentów załączanych do wniosku o wpis na listę, wysokości wynagrodzenia koncyliatora oraz wydatków koncyliatora;
- 16) rozporządzenia w sprawie prowadzenia depozytu;
- 17) rozporządzenia określającego szczegółowe zasady i tryb naboru na aplikację ekspercką;
- 18) rozporządzenia w sprawie zakresu i trybu aplikacji eksperckiej i asesury, zakresu i sposobu dokonywania ocen okresowych i oceny końcowej aplikacji eksperckiej i asesury oraz zakresu i trybu przeprowadzania egzaminów;
- 19) rozporządzenia w sprawie mnożników stosowanych do ustalenia wysokości wynagrodzenia ekspertów, asesorów i aplikantów eksperckich oraz dodatku funkcyjnego w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej;
- 20) rozporządzenia w sprawie komisji dyscyplinarnych, rzecznika dyscyplinarnego i jego zastępców, trybu prowadzenia postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego oraz warunki i sposób ustalania należności przysługujących świadkom, obrońcom i biegłym;
- 21) rozporządzenia w sprawie wysokości wynagrodzenia przysługującego członkom Rady ds. Regionalnych Nazw Produktów Nierolnych oraz warunków i trybu zwrotu kosztów podróży i noclegów przysługującego członkom Rady.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Przewidziana ewaluacja projektu ex-post nastąpi po 3 latach od wejścia w życie projektowanej ustawy przy zastosowaniu następujących mierników:

- 1) udział procentowy zgłoszeń elektronicznych w ogólnej licznie zgłoszeń – przewidywany wzrost w stosunku do lat ubiegłych;
- 2) średni czas rozpatrywania zgłoszeń wzorów użytkowych – przewidywane skrócenie w stosunku do lat ubiegłych;
- 3) średni czas rozpatrywania zgłoszeń znaków towarowych – przewidywane skrócenie w stosunku do lat ubiegłych;
- 4) średni czas do wydania decyzji w postępowaniu spornym wraz z uzasadnieniem;
- 5) łączna liczba zgłoszeń wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych i wzorów przemysłowych – przewidywany wzrost w stosunku do lat ubiegłych;
- 6) liczba wniosków składanych do depozytu.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników.